

Keuze uit de aanwinsten

Afb. 1. Boerin.
Brons met donkerbruine patina.
H. 16,5 cm.
NEDERLANDS, ca. 1600.
Opm.: Van dit figuurtje zijn meerdere exemplaren bekend: in de verz. Piet-Lataudrie (Les Arts no. 92 (1909), blz. 21, met afb.), in de Staatliche Museen te Berlijn (E. F. Bange, Die Bildwerke in Bronze und in anderen Metallen, Berlin-Leipzig 1923, Nr. M84b), in de voorm. verz. Dr. A. v. Frey te Parijs (H. R. Weihrauch, Europäische Bronzestatuetten, Brunswijk 1967, blz. 342, afb. 416) en in de kunsthandel Cyril Humphris te Londen. De exemplaren vertonen onderling kleine verschillen. De boerin heeft in de eerste twee verzamelingen als pendant een boer, die zich voorovergebogen voortbeweegt, steunend op zijn staf, en in zijn andere hand een hengselmand. In de eerste collectie worden ze Vlaams genoemd en begin 17de eeuw gedateerd. Die in Berlijn worden in 1923 door Bange nog toegeschreven aan Pancraz Labenwolf (1492-1519), ijzergieter te Neurenberg, maar in 1929 (Berliner Museen 1929, blz. 43) trekt hij deze toeschrijving in en scheidt hij het paar zelfs: de boer blijft Neurenbergs, maar wordt toegeschreven aan de Meester van het Ganzemannetje, de boerin wordt Nederlands en ca. 1600 gedateerd. De auteur wijst tevens op een boerenpaar in de voorm. verz. Guido von Rhò te Wenen, waar de boer duidelijk een copie is van de Neurenbergse boer en de boerin beter bij hem past, daar zij eveneens voorovergebogen loopt, steunend op een staf en met een kruik in de hand. Van deze boerin

zijn geen andere exemplaren bekend (E. W. Braun, Die Bronzen der Sammlung Guido von Rhò in Wien, Österreichische Privatsammlungen, I, Wenen 1908, pl. 37). Weihrauch maakt de boer met mand weer tot tegenstuk van de boerin met emmer, noemt ze Vlaams en dateert ze 1560/70. Van de boer zijn ook meerdere exemplaren bekend, o.a. een in het Rijksmuseum.
Tent.: Bronzen uit de Renaissance, Kasteel Laarne (bij Gent) 1967, no. 96, met afb.
Herk.: Ridder J. de Ghellinck d'Elseghem, Brussel (veil. Sotheby, Londen 30-6-1969, nr. 58).
Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop, 1969.

Afb. 2. Boer met kip.
Brons met donkerbruine patina.
H. 16 cm.
NEDERLANDS, 1ste helft 17de eeuw.
Opm.: Geen andere exemplaren bekend.
Tent.: Bronzen uit de Renaissance, Kasteel Laarne (bij Gent) 1967, no. 96, met afb.
Herk.: Ridder J. de Ghellinck d'Elseghem, Brussel (veil. Sotheby, Londen 30-6-1969, nr. 58).
Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop, 1969.

Afb. 3. Kannetje van porselein, veelkleurig beschilderd met bloemen.
H. 16,8 cm.
WÜRZBURG, ca. 1775-80. Gemerkt met de ingegrifte letters w en LM.
Litt.: voor de merken zie: S. Ducret, Das Würzburger Porzellan des 18. Jahrhunderts, Brunswijk 1968, blz. 176, afb. 7.
Herk.: Veiling Mak van Waay, Amsterdam 29/10-14/11-1968, nr. 1253. Aankoop 1969.

Afb. 4. Chocoledekan van porselein, veelkleurig beschilderd met een landschap.
H. 15,3 cm.
LUDWIGSBURG, ca. 1775. Gemerkt met de gekroonde dubbele C in onderglazuurblauw, ingegrift 3 met punt eronder.
Herk.: E. de Monchy-Van der Hoeven, Rotterdam. Aankoop 1969.

Afb. 5. Wandtapijt met de Vissende Tapuya-Indianen, nr. viii uit de serie Les Anciennes Indes. 350 × 295 cm.
PARIS, Manufacture des Gobelins, tussen 1687 en 1723, naar voorstudies van Albert Eckhout (Groningen ca. 1610-1665) en Frans Post (Haarlem 1612-1680).
Opm.: Johan Maurits van Nassau-Siegen, later Maurits de Braziliaan genoemd, heeft tussen 1636 en 1644 een kolonie gesticht in Brazilië, waarheen hij in zijn gevolg o.a. de twee boven genoemde schilders meenam voor het maken van volkenkundige- en landschapsschilderingen. Deze heeft hij twee maal gebruikt als ontwerpen voor wandtapijten. In 1668 droeg hij de Delftse weverij van Van der Gucht op twee series te weven, die echter niet bewaard bleven. Vervolgens schonk hij Eckhouts en Posts werk aan Lodewijk xiv met de bedoeling er te Parijs wandtapijten naar te laten weven. Een groot aantal series, van acht stuks elk, werd met veel succes te Parijs vervaardigd tussen 1687 en 1723 (M. Fenaille, Etat général des tapisseries de la Manufacture des Gobelins, II, Parijs 1923, blz. 371).
Herk.: Kunsthandel, Brussel.
Geschenk van de Vereniging Rembrandt, 1968.

Afb. 6. Wandtapijt met de voorstelling van de Lycische boeren, die aan Latona water weigeren (Ovid. Metamorf. vi, 315-380).
350 × 335 cm.
DELFT, ca. 1610. Gesigneerd FRANCISCUS SPIRINGIUS tussen middenveld en onderrand.
Opm.: Dit tapijt behoort tot een serie met Diana-voorstellingen. Twee exemplaren uit deze serie met de geschiedenissen van Niobe en Procris, werden reeds in 1954 door het Rijksmuseum verworven. De Diana-serie wordt vanaf 1593 in de documenten vermeld als te Delft bij Spierings geweven. De Staten-Generaal bestelde omstreeks 1620 twee series, welke aangeboden werden aan de Winterkoning t.g.v. zijn huwelijk en aan Gustaaf II Adolf van Zweden.
Herk.: Kunsthandel, New York.

Geschenk van de Commissie voor
Fotoverkoop, 1969.

Afb. 7. Wandtapijt met de
voorstelling van Christus en de
Overspelige vrouw.

245 × 195 cm.

Toegeschreven aan DELFT,
wandtapijtweverij van FRANS of
AERT SPIERINGS, einde 16de of 1ste
kwart 17de eeuw.

Opm.: Het tapijt vertoont
bovenaan grotesken op een gele
fond met band- en rolwerk, een
mannelijke herme, pauwen, vossen
etc.; onderaan een cartouche met
rolwerk, waarin de voorstelling
van Christus en de Overspelige
vrouw. In de rand o.a. drie nissen
met de goddelijke deugden:
Geloof, Hoop en Liefde. De rand
en de rode slagschaduwen zijn

typerend voor Delfts gemerkte en
door Spierings gesigeneerde
wandtapijten. Een zeer gelijkend
tapijt werd gepubliceerd door
E. Müntz (*Histoire général de la
tapisserie*, Parijs 1878-1884, met
afb. en *La tapisserie*, Parijs 1881,
blz. 223, met afb.) en geveild in
Londen bij Sotheby 6-10-1967,
nr. 25, met afb.

Tent.: Bildteppiche aus sechs

Afb. 1a.

Afb. 1b.

Afb. 2

Jahrhundert, Hamburg, Museum für Kunst und Gewerbe 1953, nr. 52, afb. 24.

Herk.: Veil. Lempertz, Keulen 4/8-12-1952, nr. 1417, Taf. 60; verz. E. Rolf-Weinberg, Keulen-Weiden (veil. Lempertz, Keulen 20/22-4-1967, nr. 1209, Taf. 66). Aankoop 1967.

Afb. 8. JACOB ESSELENS (1626-1687). Boerderij tussen geboomte. V° tweemaal de naam in oud schrift. Zwart krijt, penseel in grijs, op blauw papier, 284 × 435 mm, gedoubleerd.

Herk.: Geschenk van de heer P. de Boer, Amsterdam.

Afb. 9. CONSTANTIJN HUYGENS II (1628-1697).

Verspreide boerenhuizen tussen geboomte. Rechts onderaan: *Bij Apeldoorn. 30 dec. 1675; v° Bij Apeldoorn 30 dec. 1675.*

Pen in bruin, 113 × 190 mm.

Afb. 10. CHRISTIAAN ANDRIESSEN (1775-1846).

Een muziekuitvoering, waarbij Mme Collin een aria zingt, onderaan geannoteerd: *Exa[u]ditio Musica. 1 nov. 44. week. 5e concert. Air chanté par madame Colin.*

Pen in grijs, penseel in kleuren en met wit gehoogd, 180 × 260 mm.

Herk.: Verz. Mr. J. A. van Sonsbeeck, Amsterdam; veil. Mak van Waay, Amsterdam 15/18-4-1969, nr. 184, als Franse school XIXe eeuw.

Afb. 11. THEODOOR NIEUWENHUIS (1866-1951).

Studieblad met bloemen, planten en vruchten.

Pen en penseel in kleuren, 525 × 640 mm.

Opm.: Maakt deel uit van een groot aantal studietekeningen uit het atelier van de kunstenaar, die aangekocht werden van wijlen de heer E. Warffemius te Rotterdam.

Afb. 3.

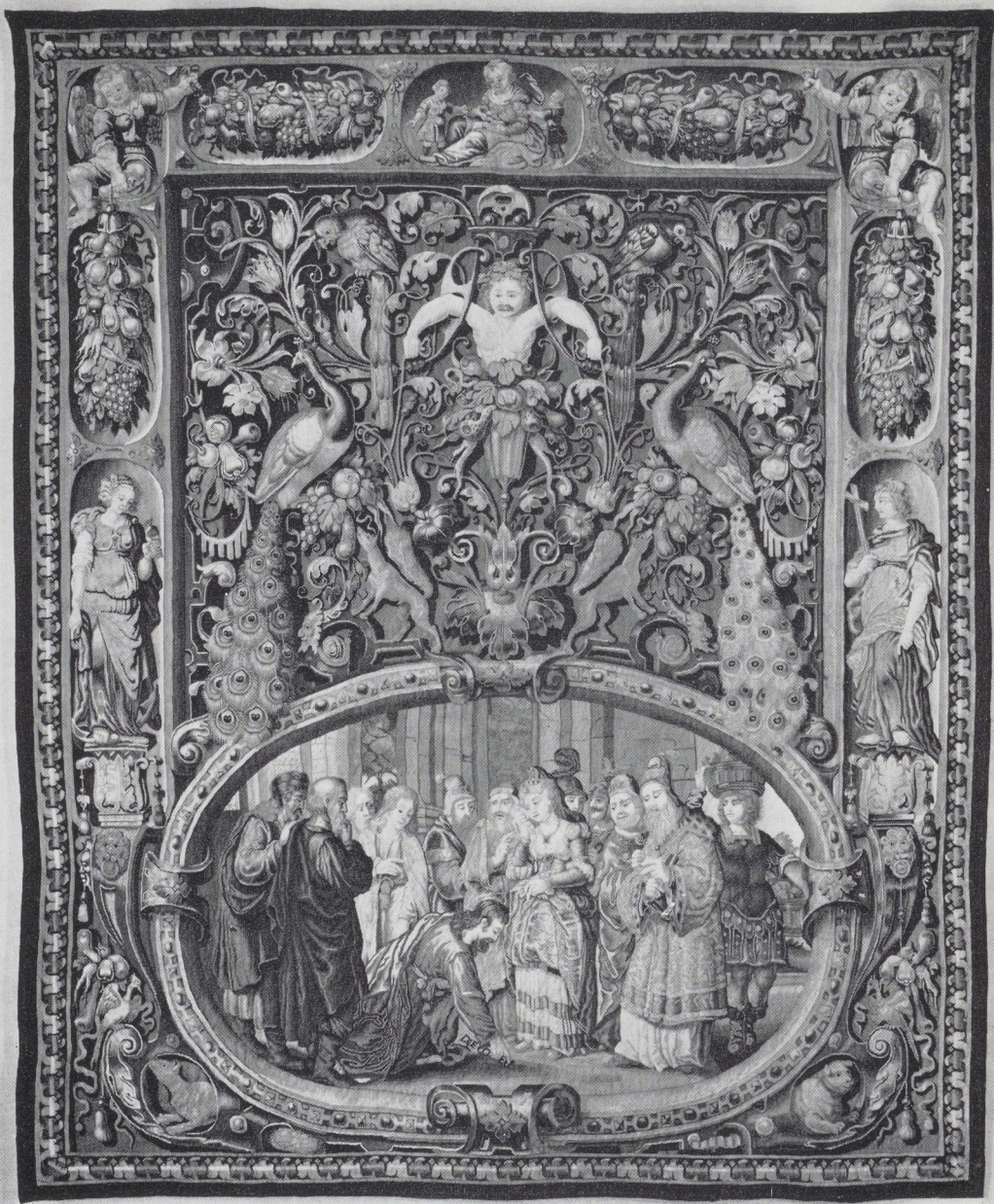
Afb. 4.

Afb. 5.

Afb. 6.

Afb. 7.

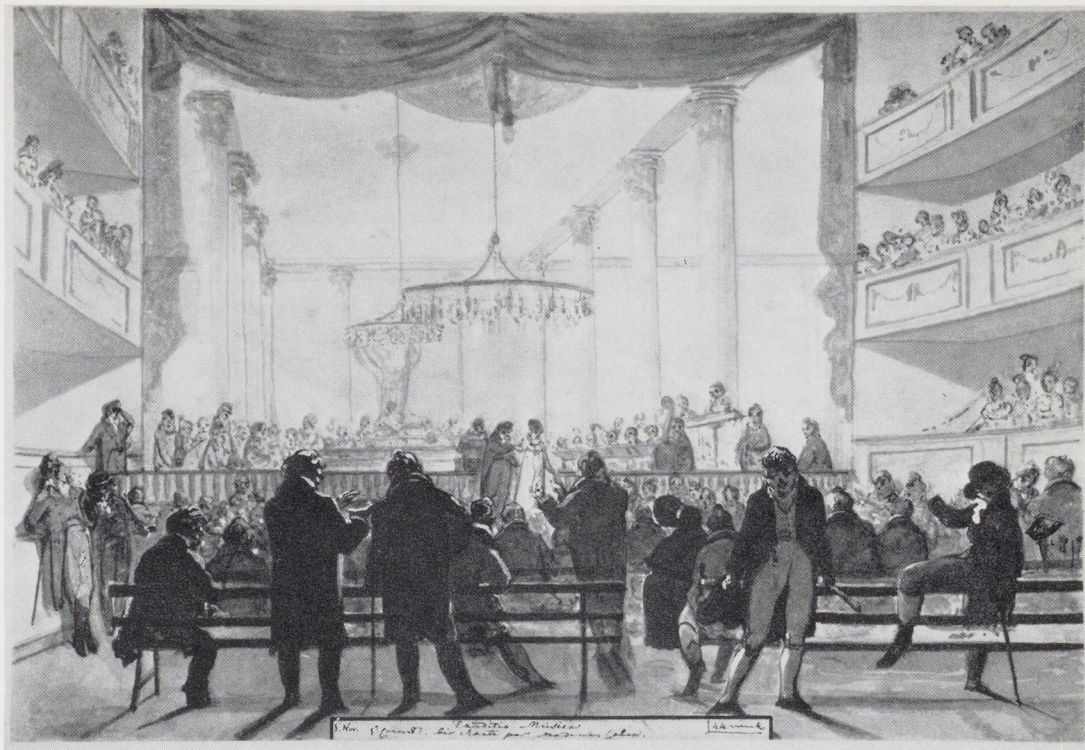
L. Effelens

Afb. 8.

By a p. Down. g. d. e. l. b. g.

Afb. 9.

Afb. 10.

Afb. 11.